КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра практичної психології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЗП 3. Психологія управління та конфліктологія

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Ковтун Роман Анатолійович, кандидат психологічних наук, доцент
Контактний телефон	+38(061)220-47-30 (внутр. 259)
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	3825155972, код доступу 4miuzJ
E-mail:	mechta_tur@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4041
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	К Безпека та оборона	
Спеціальність	К9 Правоохоронна діяльність	
Освітня програма	Правоохоронна діяльність	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 1	
Цикл підготовки	Загальної підготовки	
Статус дисципліни	Обов’язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	34
	Лекції	18
	Практичні	16
	Самостійна робота	56
Форма контролю	Залік	
Попередні компоненти (Пререквізити)	Знання основ психології, професійної етики та професійної комунікації	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	Основи оперативно-розшукової діяльності, Основи розслідування кримінальних правопорушень	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Сформувати у магістрантів систему психологічних знань та практичних управлінських, комунікативних і кризово-переговорних навичок, необхідних для ефективного керівництва правоохоронними підрозділами, наставництва, підтримки сприятливого морально-психологічного клімату в колективі, міжвідомчої взаємодії, а також оперативної оцінки поведінкових ризиків і деескалації загроз у кризових ситуаціях.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити психологічні закономірності управлінської діяльності, стилі лідерства, механізми постановки завдань та прийняття рішень в умовах невизначеності;
- сформувати навички наставництва, правового виховання молодих працівників, протидії професійному вигоранню та забезпечення гендерної рівності у службовому колективі;
- навчити діагностувати, попереджати та конструктивно розв'язувати внутрішньоколективні конфлікти й організовувати ефективну міжвідомчу та суспільну комунікацію;
- відпрацювати алгоритми оперативної оцінки ризиків для життя і здоров'я громадян у кризових ситуаціях, тактику кризових переговорів та надання першої психологічної допомоги.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні знати:

- психологічні засади управління правоохоронним підрозділом, типологію стилів керівництва та критерії оцінювання стратегічного розвитку команди;
- методи наставництва, індивідуальної виховної роботи та діагностики морально-психологічного клімату в колективі;
- принципи забезпечення рівних можливостей, гендерної рівності та недискримінації у секторі безпеки і оборони;
- природу, структуру, динаміку конфліктів та технології переговорного процесу і медіації у правоохоронній сфері;
- психологічні механізми поведінки людей в екстремальних і кризових ситуаціях, протоколи оцінки поведінкових ризиків та алгоритми першої психологічної допомоги.

Після вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні вміти:

- організовувати роботу правоохоронного підрозділу, чітко формулювати професійні завдання, організовувати їх виконання та оцінювати якість отриманих результатів у різних умовах обстановки;
- застосовувати методи наставництва та правового виховання молодших колег, підтримувати здоровий морально-психологічний клімат і враховувати альтернативні погляди;
- здійснювати ефективну комунікацію та координацію дій у складі міжвідомчих груп і під час взаємодії з громадськістю;
- оперативно адаптуватися до нових непередбачуваних умов, оцінювати ризики для життя і здоров'я громадян у кризових ситуаціях, застосовувати прийоми психологічної деескалації та надавати першу психологічну допомогу постраждалим.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення

інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 11. Здатність управляти комплексними діями та проєктами й відповідати за прийняті рішення в непередбачуваних умовах.

ЗК 12. Здатність відповідати за розвиток професійних знань і практик та оцінювати стратегічний розвиток команди.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК 6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК 7. Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК 8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК 11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

СК 16. Здатність застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального чи адміністративного правопорушення.

Програмні результати навчання

РН 1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

РН 3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.

РН 7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.

РН 18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.

РН 20. Аргументовано представляти професійну позицію, враховувати альтернативні погляди та застосовувати методи наставництва й індивідуальної виховної роботи для підтримання сприятливого морально-психологічного клімату в колективі.

РН 21. Оперативно оцінювати ризики для життя і здоров'я громадян у кризових ситуаціях та застосовувати законні заходи припинення правопорушень і надання домедичної/екстреної допомоги.

У межах дисципліни РН 21 забезпечується в частині оцінювання поведінкових ризиків у кризових ситуаціях, застосування прийомів психологічної деескалації та першої психологічної допомоги.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПРАВООХОРОННИХ ПІДРОЗДІЛАХ

Тема 1. Психологічні засади управлінської діяльності керівника правоохоронного органу.

Тема 2. Стилі керівництва, прийняття управлінських рішень та стратегічний розвиток команди.

Тема 3. Морально-психологічний клімат у колективі та профілактика професійної деформації.

Тема 4. Психологія наставництва та правового виховання молодих працівників.

Тема 5. Гендерна психологія та забезпечення рівних можливостей у секторі безпеки й оборони.

РОЗДІЛ 2. КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ КРИЗОВОГО РЕАГУВАННЯ

Тема 6. Природа, структура та динаміка соціальних і службових конфліктів.

Тема 7. Переговорний процес, медіація та міжвідомча комунікація.

Тема 8. Психологія натовпу та управління ризиками під час масових заходів.

Тема 9. Екстремальна психологія: оцінка поведінкових ризиків, кризова інтервенція та перша психологічна допомога.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. **Поточний контроль:** здійснюється протягом семестру під час практичних занять, виконання завдань самостійної роботи та проходження тестів у Віртуальній аудиторії КПУ.

2. **Семестровий (підсумковий) контроль:**

проводиться у формі **заліку** та передбачає зарахування результатів накопичувальної системи (за накопиченими балами протягом семестру за виконання завдань поточного контролю).

Особливість оцінювання: всі види поточного і семестрового контролю оцінюються викладачем за **100-бальною шкалою**.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється як сума добутків оцінок за завдання поточного контролю на відповідні вагові коефіцієнти.

Підсумковий бал = ($B_1 \times k_1$) + ($B_2 \times k_2$) +… +($B_n \times k_n$)

де:

$B_1, B_2, B_3, \ldots, B_n$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлені за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \ldots, k_n$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$k_1 + k_2 + k_3 + \ldots + k_n = 1$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
Розділ 1. Психологія управління та командної взаємодії у правоохоронних підрозділах			
Практична робота 1. Моделювання управлінської наради: постановка завдань підлеглим та оцінка якості роботи підрозділу	100	0,09	9
Практична робота 2. Розроблення індивідуального плану наставництва та правового виховання молодого працівника	100	0,09	9
Практична робота 3. Розв'язання кейсу щодо забезпечення рівних можливостей та протидії дискримінації у колективі	100	0,07	7
Самостійна робота 1. Діагностична карта оцінювання морально-психологічного клімату та заходів профілактики вигорання в підрозділі	100	0,07	7
Самостійна робота 2. Проєкт програми гендерного аудиту правоохоронного підрозділу	100	0,06	6
Тест за матеріалом розділу 1.	100	0,12	12
Розділ 2. Конфліктологія та психологія кризового реагування			
Практична робота 4. Тренінг із вирішення внутрішньоколективного конфлікту та публічної аргументації позиції	100	0,08	8
Практична робота 5. Моделювання координаційної наради поліції, ДСНС та органів місцевого самоврядування	100	0,09	9
Практична робота 6. Кризовий кейс: оцінка поведінкових ризиків, переговори для деескалації загрози та протокол першої психологічної допомоги постраждалим	100	0,13	13
Самостійна робота 3. Пам'ятка-алгоритм дій поліцейського при наданні першої психологічної допомоги цивільним особам після обстрілів/правопорушень	100	0,08	8
Тест за матеріалом розділу 2	100	0,12	12
Разом	**100**	**1,00**	**100**
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявністю) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.	**До 10 балів**		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Зараховано	Здобувач вільно володіє методами психології управління та конфліктології, самостійно розробляє ефективні програми наставництва і розвитку команди. Обґрунтовано оцінює поведінкові ризики в запропонованих навчальних ситуаціях, аргументовано проводить переговори та демонструє алгоритми психологічної деескалації й допомоги.
82–89	B	Зараховано	Здобувач добре орієнтується в управлінських та кризово-психологічних технологіях, коректно вирішує ситуаційні кейси з міжвідомчої взаємодії та врегулювання конфліктів, допускаючи незначні неточності в деталізації.
75–81	C	Зараховано	Здобувач правильно визначає психологічні особливості управління колективом та поведінки в конфлікті, пропонує загалом правильні алгоритми реагування на загрози, проте потребує уточнення при виборі тактики переговорів.
67–74	D	Зараховано	Здобувач відтворює базові психологічні поняття, складає план наставництва та вирішує типові конфліктні ситуації за зразком, але недостатньо глибоко враховує індивідуально-психологічні ризики.
60–66	E	Зараховано	Здобувач володіє мінімально необхідними знаннями з психології управління, розрізняє стилі керівництва та базові правила першої психологічної допомоги, однак відчуває труднощі при самостійному моделюванні кризових рішень.
35–59	FX	Не зараховано	Здобувач виконав окремі частини завдань, допускає суттєві помилки в оцінці ризиків та виборі стратегії врегулювання конфлікту. Можливе повторне складання.
0–34	F	Не зараховано	Завдання не виконані або подані матеріали не підтверджують засвоєння базових управлінських і кризово-психологічних компетентностей. Потрібне повторне вивчення дисципліни.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилатися на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. *Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог* У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. *Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин* У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється *«Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмежені або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».* Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління : навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса : Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/6935.
2. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL: https://openarchive.nure.ua/handle/document/10731.
3. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2007. 416 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/25821.
4. Перша психологічна допомога : посібник для працівників на місцях. Київ : Університетське видавництво ПУЛЬСАРИ, 2017. 64 с. URL: https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/44615/9786176150787-ukr.pdf.

Додаткова література

5. Жінки. Мир. Безпека : інформаційно-навчальний посібник для фахівців сектору безпеки / ОБСЄ. 2018. URL: https://www.osce.org/uk/node/386423.
6. Перша психологічна допомога. Алгоритм дій : методичні рекомендації, надіслані листом Міністерства освіти і науки України від 04.04.2022 № 1/3872-22. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-metodichni-rekomendaciyi-persha-psihologichna-dopomoga-algoritm-dij.

Нормативні документи

7. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15.
8. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.02.2019 № 88. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Офіційний вебсайт Міністерства внутрішніх справ України (розділ «Психологічна підтримка»). URL: https://mvs.gov.ua
2. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?» (протоколи першої психологічної допомоги). URL: https://howareu.com
3. Національна психологічна асоціація України. URL: https://www.npa-ua.org